

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 29 грудня 2021 р. № 1455

Київ

Про затвердження Порядку встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 8 Закону України “Про правовий режим воєнного стану” Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Затвердити Порядок встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан, що додається.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 29

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 грудня 2021 р. № 1455

ПОРЯДОК

встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження
свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства,
а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її
місцевостях, де введено воєнний стан

1. Цей Порядок визначає процедуру встановлення заходів особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або її окремих місцевостях, де введено воєнний стан (далі — особливий режим), що здійснюються військовим командуванням разом з військовими адміністраціями (у разі їх утворення) самостійно або із залученням органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування.

2. Правовою основою встановлення та здійснення заходів особливого режиму є Конституція України, Закон України “Про правовий режим воєнного стану”, указ Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

3. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

блокпост — посилений контрольно-пропускний пункт, який за рішенням військового командування тимчасово встановлюється на вході/виході (в'їзді/виїзді) на територію/з території, де введено воєнний стан і встановлено особливий режим (за винятком державного кордону), на якому облаштовуються місця для перевірки осіб, транспортних засобів, багажу та вантажів, позиції вогневих засобів та бойової техніки, місця для відпочинку та забезпечення життєдіяльності особового складу, який виконує завдання на такому пункті, до складу якого можуть входити службові особи військових формувань та правоохоронних органів, які відповідно до закону залучені до здійснення заходів правового режиму воєнного стану;

комендант — уповноважена особа органу військового управління, що призначається наказом військового командування, якій надано спеціальні повноваження щодо організації та забезпечення встановлення заходів особливого режиму на визначеній території, координації дій сил та засобів підрозділів та органів військового управління Збройних Сил та інших утворених відповідно до законів військових формувань (далі — військові формування), правоохоронних органів, органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій (у разі їх утворення) на такій території;

комендатура — окремий підрозділ, який підпорядковується військовому командуванню та забезпечує виконання визначених завдань;

особливий режим — комплекс заходів, які здійснюються в Україні або її окремих місцевостях, де введено воєнний стан з метою недопущення несанкціонованого переміщення громадян України, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів;

патруль — спільний рухомий наряд, до складу якого входять уповноважені посадові особи Збройних Сил, Національної поліції, Національної гвардії та Держприкордонслужби, що виконують покладені на них обов'язки на маршруті патрулювання, визначеному комендантом на території, де введено воєнний стан;

перепустка — виданий комендатурою документ, що надає особам, зокрема тим, що керують транспортними засобами, дозвіл на вхід/вихід (в'їзд/виїзд) на територію/з території, де встановлено особливий режим або інші заходи правового режиму воєнного стану, під час яких передбачається наявність такого документа.

Термін “антитерористична операція” вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про боротьбу з тероризмом”, терміни “воєнний стан”, “військове командування”, “військова адміністрація” — у значенні, наведеному в Законі України “Про правовий режим воєнного стану”, термін “ради оборони” — у значенні, наведеному в Положенні про раду оборони Автономної Республіки Крим, області, м. Києва і Севастополя, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 21 березня 2007 р. № 507.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в законодавстві з питань національної безпеки та оборони.

4. Встановлення особливого режиму здійснюється військовим командуванням на підставі указу Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

5. Особливий режим встановлюється шляхом видання наказу військовим командуванням разом з військовою адміністрацією (у разі її утворення), яким призначається комендант, а також визначаються:

завдання коменданта, повноваження щодо забезпечення єдиного управління визначеними силами та засобами Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, Національної поліції, СБУ, ДПС, ДМС, ДСНС, військових адміністрацій (у разі їх утворення) та координації їх дій під час здійснення заходів особливого режиму;

склад комендатур, місця їх розміщення, зони відповідальності та порядок взаємодії, а також порядок виконання визначених завдань;

порядок матеріально-технічного забезпечення комендатур та їх складових;

територіальні межі, де встановлюється особливий режим, та місця розміщення блокпостів;

права та обов'язки посадових осіб блокпостів;

інші питання, необхідні для забезпечення особливого режиму.

6. Наказ надсилається військовим командуванням до органів військового управління, командирів (керівників) з'єднань, військових частин Збройних Сил та військових формувань, центральних органів виконавчої влади, рад оборони Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

До відома підприємств, установ, організацій та населення наказ доводиться сільськими, селищними, міськими радами, військовими адміністраціями (у разі їх утворення) або радами оборони Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя розпорядженням та через засоби масової інформації.

7. Якщо на території, де встановлено особливий режим, проводиться антитерористична операція, керівник антитерористичної операції інформує військове командування про час та район її проведення.

Військове командування уточнює завдання щодо здійснення заходів особливого режиму з урахуванням обмежень, що будуть діяти в районі проведення антитерористичної операції.

8. Перетинання державного кордону в пунктах пропуску через державний кордон та пунктах контролю на території, де введено воєнний стан, здійснюється з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

9. Комендант у межах своїх повноважень:

1) бере участь у засіданнях органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій (у разі їх утворення) на території, де введено воєнний стан, з питань функціонування особливого режиму;

2) розробляє проекти наказів з питань забезпечення особливого режиму;

3) надає керівникові військового командування, якому підпорядковується, оперативну інформацію з питань прибуття, подальшого фактичного перебування та пересування територією, де встановлено особливий режим, вищих посадових осіб держави, керівників центральних органів виконавчої влади, народних депутатів України, представників Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, представників міжнародних організацій, міжнародних спостерігачів Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні, членів Місії

Міжнародного комітету Червоного Хреста та представників Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців;

4) визначає необхідну кількість патрулів, їх склад, маршрути та здійснює безпосереднє керівництво під час виконання ними завдань за призначенням;

5) організовує несення служби на блокпостах;

6) забезпечує управління включеними до складу комендатури силами та засобами і координацію їх дій.

10. До складу комендатури можуть включатися сили та засоби Збройних Сил, Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, ДСНС, поліцейські, військовослужбовці та працівники СБУ.

11. Під час дії особливого режиму особовий склад Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, Національної поліції, СБУ, переданий у підпорядкування коменданту, продовжує виконання своїх завдань відповідно до призначення та специфіки діяльності.

12. Для забезпечення здійснення заходів особливого режиму створюється система пропускнуго режиму та за рішенням військового командування комендатурою видаються особам перепустки.

13. Зразок, опис бланка та порядок виготовлення, видачі, заміни, зберігання та повернення перепустки, особливості її використання на території, де встановлено особливий режим або інші заходи правового режиму воєнного стану, під час яких передбачається наявність перепустки, встановлюються військовим командуванням.

Перепустки, видані комендатурою, дійсні тільки в межах території, де встановлено особливий режим.

14. Виконання завдань з координації та здійснення контролю за несенням служби патрулями покладається на коменданта, якому підпорядковані патрулі.

Особовий склад патруля під час виконання завдань за призначенням здійснює свої повноваження в порядку, передбаченому законодавчими актами, якими визначені повноваження військових формувань, утворених відповідно до законів України, та правоохоронних органів, до складу яких вони належать.

15. Патрулям на території, де встановлено особливий режим, в установленому законодавством порядку надано право:

1) затримувати і доставляти до органів або підрозділів Національної поліції осіб, які вчинили або вчиняють правопорушення у порядку, встановленому Кримінальним процесуальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення;

2) вилучати в осіб предмети, які є знаряддям, засобом або предметом правопорушення, і передавати їх органам або підрозділам Національної поліції;

3) перевіряти в осіб документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, та перепустки, а в разі їх відсутності — затримувати відповідних осіб та доставляти до органів або підрозділів Національної поліції для встановлення особи; у разі потреби проводити огляд речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, які перевозяться зазначеними особами;

4) тимчасово обмежувати або забороняти на вулицях та дорогах, окремих ділянках місцевості та в інших громадських місцях перебування або пересування осіб, рух транспортних засобів, зокрема транспортних засобів іноземних, консульських установ чи представництв міжнародних організацій; виводити осіб з окремих ділянок місцевості та об'єктів, евакуйовувати транспортні засоби;

5) входити (проникати) на територію та у приміщення підприємств, установ та організацій, у житлові та інші приміщення, на земельні ділянки, що належать особам, під час припинення кримінального правопорушення та в разі переслідування осіб, які підозрюються у скоєнні злочину, якщо зволікання може створити реальну загрозу життю чи здоров'ю осіб;

6) використовувати із службовою метою засоби зв'язку і транспортні засоби, що належать особам (за їх згодою), підприємствам, установам та організаціям, крім транспортних засобів іноземних консульських установ чи представництв міжнародних організацій, для запобігання вчиненню кримінального правопорушення, переслідування та затримання осіб, що підозрюються у скоєнні злочину, або для доставки до закладів охорони здоров'я осіб, які потребують медичної допомоги, проїзду до місця злочину;

7) застосовувати відповідно до законодавства заходи фізичного впливу (сили), спеціальні засоби і зброю.

16. Особам, які не залучені до здійснення заходів із забезпечення дотримання особливого режиму, відмовляється в наданні перепустки у разі:

1) наявності інформації, що свідчить про причетність особи до вчинення кримінального чи адміністративного правопорушення. Така особа затримується та доставляється до органів Національної поліції;

2) неперед'явлення громадянином України документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України;

3) неперед'явлення іноземцем або особою без громадянства паспортного документа іноземця або документа, що підтверджує законність перебування на території України;

4) неможливості особи сформулювати причини необхідності перебування на території, де встановлено особливий режим.

17. Особи, які вчинили кримінальні чи адміністративні правопорушення, затримуються в порядку, встановленому Кримінальним процесуальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення.

18. Перебування, вхід/вихід (в'їзд/виїзд) військовослужбовців Збройних Сил, Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, поліцейських, військовослужбовців та працівників СБУ, працівників ДПС, ДМС, ДСНС, їх перевезення транспортними засобами спеціалізованого призначення, перевезення військових вантажів та осіб із зброєю та боєприпасами на територію/з території, де встановлено особливий режим, організуються та здійснюються з урахуванням умов обстановки, яка склалася, наявності сил та засобів, визначених завдань, бойового розподілу підрозділів, місць їх дислокації відповідними командирами (начальниками) за погодженням з комендантом на підставі службових посвідчень, посвідчень про відрядження, дорожніх листів та документів на вантаж.

19. Суб'єкти господарювання переміщують вантажі (товари) транспортними засобами на територію/з території, де встановлено особливий режим, через визначені блокпости.

Вантажі (товари), що переміщуються на територію, де встановлено особливий режим, у межах такої території підлягають контролю в'їзду/виїзду.

20. Заходи з контролю в'їзду/виїзду включають:

1) на блокпостах:

перевірку документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи;

перевірку документів, необхідних для здійснення перевезення вантажу (документів на транспортний засіб, документів на вантаж, дорожнього листа тощо);

проведення огляду транспортного засобу та вантажу (товару) щодо відповідності документам на вантаж (товар);

затримання осіб, транспортних засобів, вантажу (товару), проведення їх огляду та передачу їх уповноваженим представникам правоохоронних органів;

тимчасове обмеження (заборону) руху транспортних засобів та осіб;

2) поза межами блокпостів:

виявлення порушення встановленого порядку переміщення осіб, транспортних засобів, вантажів (товарів) на територію, де встановлено особливий режим;

затримання осіб, транспортних засобів, вантажу (товару), проведення їх огляду та передачу їх уповноваженим представникам правоохоронних органів.

21. Під час здійснення заходів з обмеження свободи пересування громадян України, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів не можуть бути обмежені права і свободи людини і громадянина, передбачені частиною другою статті 64 Конституції України, та повинні бути дотримані вимоги статей 12 і 13 Закону України “Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні”.

22. У разі введення правового режиму воєнного стану в Донецькій та Луганській областях в’їзд осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території в Донецькій та Луганській областях і виїзд осіб, переміщення товарів з таких територій здійснюються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 815 “Про затвердження Порядку в’їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзду осіб, переміщення товарів з таких територій” (Офіційний вісник України, 2019 р., № 70, ст. 2446).

23. У разі введення правового режиму воєнного стану в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі в’їзд осіб на тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим та м. Севастополя і виїзд осіб з такої території здійснюється відповідно до Порядку в’їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015 р. № 367 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 46, ст. 1485), а переміщення товарів, а також товарів, які можуть бути віднесені до особистих речей, з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя і на таку територію — відповідно до Переліку і обсягів (вартості/ваги/кількості) обмежених або заборонених до переміщення через адміністративну межу товарів, затверджених наказом Мінреінтеграції від 23 листопада 2021 р. № 258.
